
Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване

Публикуван на: 05.11.2012

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване предвижда следните по-важни изменения и допълнения и с него се постигат посочените по-долу цели:

Причините, които налагат приемането на предлаганите изменения и допълнения на Закона за гражданското въздухоплаване, са свързани с необходимостта от създаване на ефективно действаща организация на дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие на територията на Република България, съобразявайки се с промените в структурата на държавните органи – Министерство на вътрешните работи, Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", органи на Министерство на здравеопазването, с техните отговорности и задължения съгласно Закона за защита при бедствия.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване е разработен от междуведомствена работна група, включваща представители на министерства и структури, които са част от единната спасителна система и имащи отношение към дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие.

Предложените изменения и допълнения в Закона за гражданското въздухоплаване са в съответствие с Приоритет 6 "Постигане на висока степен на безопасност и сигурност на транспорта", съгласно Стратегията за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.

Основната цел на предлаганите промени е да се създадат условия за функциониране на ефективна система за търсене и спасяване при авиационно произшествие в съответствие с изискванията на Приложение 12 към Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване (обн., ДВ, бр. 55 от 1994 г., изм., бр. 104 от 2003 г., бр. 82 от 2005 г.), ратифицирана с Указ № 596 от 4.08.1966 г. на Президиума на Народното събрание (обн., ДВ, бр. 62 от 1966 г.).

Предложените изменения и допълнения в Закона за гражданското въздухоплаване, свързани с дейностите по търсене и спасяване, уреждат начина за финансиране на тези дейности, като се предвиждат три източника на финансиране:

- от планираните и приети бюджети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, без това да налага отпускането на допълнителни средства – за доизграждане на

елементите на системата, в съответствие с конкретните задачи на конкретното ведомство;

- по линия на аеронавигационна такса "прелитане" на основание Регламент (ЕО) № 1794/2006 на Комисията за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване;

- по линия на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане – за случаите по чл. 56, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за защита при бедствия.

Очакваният резултат от предлаганите изменения и допълнения в Закона за гражданското въздухоплаване е свързан с ефективното извършване на дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие, съгласно поетите от Република България международни ангажменти съгласно Приложение 12 на Конвенцията за международно гражданско въздухоплаване, интегрирането на процеса за търсене и спасяване в рамките на организацията и управлението на силите и средствата на единната спасителна система съгласно Закона за защита при бедствия, консолидиране на наличните сили и средства за нуждите на дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие и премахване на съществуващи към момента дублирани функции по търсене и спасяване. Съгласно чл. 141, ал. 4 от Закона за гражданското въздухоплаване

аварийно-спасителните работи във връзка с авиационно произшествие извън района с радиус 5 км от контролната точка на летището се ръководят от ситуационния център на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията има ситуационния център, но не и технически и човешките ресурси, извършващи аварийно-спасителните работи във връзка с авиационно произшествие. Съгласно §1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита при бедствия авария е инцидент от голям мащаб, включващ и въздушен трафик. Съгласно чл. 19, ал. 1, т. 9 от Закона за защита при бедствия сред дейностите по защитата на населението в случай на опасност или възникване на бедствия са посочени и операции по издирване и спасяване, а съгласно чл. 20 от закона тези дейности се изпълняват от единната спасителна система.

Предлаганите изменения и допълнения на Закона за гражданското въздухоплаване са по-конкретно следните:

По § 1:

С изменението на чл. 53, ал. 2, т. 7 от закона се предлага дейност "аварийно-оповестителното обслужване" да се включи сред основния предмет на дейност на Държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение", тъй като тази дейност е посочена като част от обслужването на въздушното движение в чл. 2, т. 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (L 96 от 2004 г.) – а именно "предупредителни услуги". Тези услуги са регламентирани в Инstrukция № 4444 от 14.06.2007 г. за управление на въздушното движение (обн., ДВ, бр. 58 от 2007 г.) като "аварийно-оповестителното обслужване". Същевременно с промяната на текста се предлага от предмета на дейност на предприятието да отпадне функцията "информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства", тъй като с промените в чл. 139 от закона се предлага единната спасителна система да извършва операциите по търсене и спасяване при авиационно произшествие и чрез нейните комуникационни канали следва да се извършва и информационното обслужване на дейностите по търсене и спасяване на въздухоплавателни средства.

По § 2:

Целта на предложените изменения в чл. 64б е наличните въздухоплавателни средства на "Авиоотряд 28" да се използват за нуждите на дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие, тъй като държавата разполага с ограничен авиопарк от въздухоплавателни средства (в основата си военни или използвани от Главна дирекция "Гранична полиция"). В случай на тежко авиационно произшествие, с голям брой жертви и

пострадали, ще възникне острата необходимост в изключително кратки срокове, държавата да мобилизира целия наличен авиопарк за търсене, транспортиране на медицински персонал, оборудване и техника до мястото на авиационното произшествие, медицинска евакуация на ранени и пострадали хора до здравните заведения за оказване на спешна медицинска помощ. Екипажите на Авиоотряд 28 притежават значителен опит при решаване на конкретни задачи при търсене и спасяване. Авиоотряд 28 разполага с авиопарк от вертолети Ми-8 и А-109 и самолет Falcon 2000, които е необходимо да бъдат привлечени за нуждите на търсене и спасяване при авиационни произшествия.

По § 3

Изменението в чл. 122а, ал. 3, т. 4, регламентиращ финансирането на дейностите на Държавно предприятие "Ръководство на въздушното движение" има за цел да осигури съответствие с предложените промени в чл. 53, ал. 2, т. 7, тъй като занапред се предвижда информационните дейности по търсене и спасяване да се осигуряват чрез Единната спасителна система по чл. 22 от Закона за защита при бедствия.

По § 4

Предложените промени в чл. 139 са продиктувани от необходимостта да се извършат промени в структурата, организацията и участващите органи и структури в дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие на територията на Република България. Създадената с чл. 20 от Закона за защита при бедствия единна спасителна система има възможности, сили и средства, разгърната териториална структура и системи за управление, които да позволят тя да извършва дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие. Това налага всички дейности, свързани с организацията и управлението на дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие да бъдат изведени от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и да бъдат прехвърлени към единната спасителна система. По този начин значително се опростява системата за управление при търсене и спасяване, като на база на съществуващата териториална структура на силите на МВР и спешната медицинска помощ (основни части на единната спасителна система) ще се съкрати времето за реакция за задействане на системата в случай на необходимост.

С предлаганата промяна в чл. 139, ал. 2 отпада задължението на екипажа на въздухоплавателно средство, търпящо бедствие да уведоми всички органи по чл. 139, ал. 1 – с цел избягване на дублирането на подаваната информация. В някои случаи уведомяването от страна на екипажа за възникнало авиационно произшествие не е и практически възможно. Това се вменява като задължение на доставчика на аеронавигационно обслужване, в чиито правомощия е аварийно-оповестителното обслужване, съгласно предложената промяна в чл. 53, ал. 2, т. 7 от настоящия проект. Разпоредбата на чл. 139 регламентира само действията при авиационно произшествие, тъй като при възникване на инцидент или сериозен инцидент не се провеждат операции по търсене и спасяване.

По § 5

С предлаганата промяна в чл. 141 плановите за действия при търсене и спасяване в случаите на авиационно произшествие извън района с радиус 5 км от контролната точка на летищата ще бъдат част от националния план за защита при бедствия и по тази причина ще се изготвят от Министерството на вътрешните работи, с участието и на други ведомства и организации, имащи отношение по въпросите за търсене и спасяване при авиационно произшествие. Като се има предвид, че занапред дейностите по търсене и спасяване при авиационно произшествие извън зоната с радиус 5 км от контролна точка на летище ще се извършват от единната спасителна система, в която основен участник е МВР чрез Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението", е целесъобразно МВР, в сътрудничество с организациите и ведомствата, които имат отношение към процеса на търсене и спасяване, да разработи плана за действие, който да

стане част от националния план за защита при бедствия.

Законопроектът предвижда председателят на Държавната агенция "Национална сигурност" (ДАНС) да не бъде сред лицата, издаващи наредбата за реда и условията за търсене и спасяване при авиационно произшествие, тъй като съгласно становище на ДАНС, функции по търсене и спасяване не са възложени на ДАНС с разпоредбите на чл. 4 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", нито с друг закон, в това число и със Закона за гражданското въздухоплаване.

Предлага се отпадането на ал. 4, тъй като се предвижда нова организация на тази дейност чрез прехвърлянето на дейностите по търсене и спасяване към органите на единната спасителна система на Република България.

Предлага се да отпадне разпоредбата, съгласно която телефонни разговори, както и приемане и предаване на телеграми за оказване на помощ на въздухоплавателното средство, с което е станало произшествие, се извършват с предимство и за сметка на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация", тъй като осъществяването на комуникации за нуждите на търсене и спасяване се предлага да се извършват чрез комуникационните мрежи на органите на единната спасителна система, а не чрез Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация".

Законопроектът предвижда и регламентиране на реда за финансиране на системата за търсене и спасяване при авиационно произшествие, което да се осъществява по три направления:

- от планираните и приети бюджети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, без това да налага отпускането на допълнителни средства – за доизграждане на елементите на системата, в съответствие с конкретните задължения и задачи на конкретното ведомство;
- по линия на аеронавигационна такса "прелитане" на основание Регламент (ЕО) № 1794/2006 на Комисията за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване;
- по линия на Междуправителствена комисия за възстановяване и подпомагане – за случаите по чл. 56, ал. 1, т.1 и 2 на Закона за защита при бедствия.

Предложеният текст на чл. 141, ал. 8, т. 2 произтича от това, че ползвателите на въздушното пространство, прелитащи над Република България, заплащат като част от аеронавигационната такса определен процент за нуждите на търсене и спасяване при авиационно произшествие. Този процент е предварително одобрен и защитен пред ползвателите на въздушното пространство при деклариране на системата за търсене и спасяване пред ЕВРОКОНТРОЛ. Съответната финансова част (компонент), предназначена за търсене и спасяване при авиационно произшествие, може да се изразходва само за нуждите на участниците в дейности по търсене и спасяване при авиационно произшествие. Член 3, параграф 2 на Регламент (ЕО) № 1794/2006 на Комисията за установяване на обща схема за таксуване на аеронавигационното обслужване предвижда, че всички разходи за извършването на въздухоплавателни услуги от страна на ДАНО се заплащат от ползвателите на тези услуги. Дейност "Търсене и спасяване", е посочена в Приложение II на същия регламент като вид обслужване, което ползвателите на въздушното пространство следва да заплащат. Принципите за таксуване на Евроконтрол (Doc. 11.60.01 "Принципи за определяне на разходна база за аеронавигационна такса прелитане и изчисляване на таксова единица на ЕВРОКОНТРОЛ") определят кои разходи на участващите в дейностите по търсене и спасяване се признават и съответно се заплащат по линия на аеронавигационните такси (т. 2.4.5 и 2.5.6). Съгласно този документ се признават само разходи за постоянно действащи органи и организации, поддържани с цел осъществяване на търсене и спасяване за нуждите на гражданското въздухоплаване, каквито в Република България към момента няма.

За всички останали дейности, непризнати за финансиране по линия на

аеронавигационните такси е необходимо да се осигури съответно финансиране от определените бюджети на съответните първостепенни разпоредители с бюджетни кредити, участващи в дейностите по търсене и спасяване, поради което се предлага и текста в чл. 141, ал. 8, т. 1. Това не налага промяна на бюджета на съответното ведомство, а вътрешно преразпределение на финансовите средства. Така представената схема на финансиране не налага промени в държавния бюджет и не изисква финансова обосновка.

Финансиране на дейности във връзка с търсене и спасяване ще се извършва и по линия на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет в случаите по чл. 56, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за защита при бедствия, като предлаганата промяна конкретизира случаите, при които това става.

По § 6

Предлага се въвеждането на определение на "аварийно-оповестително обслужване", с оглед предложението в чл. 53, ал. 2, т. 7 от Закона за гражданското въздухоплаване.

Пълният текст на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване може да се види в **Приложението**.

Лица за контакти:

Атанас Костов - Директор на дирекция "ЗВЕНО ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ ВЪВ ВЪЗДУШНИЯ, ВОДНИЯ И ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ",
тел. 02/ 9409863; 02/ 9409698,
e-mail: akostov@mtitc.government.bg

Явор Петров - Държавен инспектор в дирекция "ЗВЕНО ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОИЗШЕСТВИЯ ВЪВ ВЪЗДУШНИЯ, ВОДНИЯ И ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ",
тел. 02/ 9409854,
e-mail: YPetrov@mtitc.government.bg

Приложение

» [Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване \(обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г., изм. и доп., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., доп., бр. 12 от 2000 г., изм. и доп., бр. 34 и изм., бр. 111 от 2001 г., изм. и доп., бр. 52, изм., бр. 70 от 2004 г., бр. 88, бр. 102 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 36 от 2006 г., изм. и доп., бр. 37, бр. 105, изм., бр. 108 от 2006 г., изм. и доп., бр. 10 от 2007 г., доп., бр. 41 от 2007 г., изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., изм., бр. 36 от 2008 г., изм. и доп., бр. 66 от 2008 г. изм., бр. 67 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., изм. и доп., бр. 47 от 2009 г., бр. 82 от 2009 г. изм., бр. 102 от 2009 г., изм. и доп., бр. 63 от 2010 г., доп., бр. 73 от 2010 г. и бр. 94 от 2010 г. от 2010 г. изм. и доп., бр. 41 от 2011 г., бр. 81 от 2011 г., бр. 99 от 2011 г. изм., бр. 38 от 2012 г., изм. и доп., бр. 60 от 7.08.2012 г.\) \(51 KB\)](#)